

„CHEMICZNY INSTYTUT BADAWCZY“
TOWARZYSTWO POPIERANIA TWÓRCZEJ PRACY NAD POSTĘPEM
I ROZWOJEM POLSKIEGO PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO.

SIEDZIBA: LWÓW, UL. LEONA SAPIEHY 3.

Przemysł jest wykładnikiem bogactwa państwa, a rozwój jego jest nie do pomyślenia bez rozwoju przemysłu podstawowego, jakim jest przemysł chemiczny. On posiada dla kraju największe znaczenie, bo na nim opierają swój byt wszelkie inne gałęzie przemysłowe.

W ostatnich dziesiątkach lat narody zachodnie popierały u siebie rozwój tego przemysłu wszelkimi siłami tak, że w niektórych państwach, jak zwłaszcza w Rzeszy Niemieckiej doszedł on do nadzwyczajnego rozkwitu, a jego doniosłość uwydatniła się w wojnie, kiedy dzięki swemu potężnemu przemysłowi chemicznemu mogli otoczeni zewsząd Niemcy stawiać czoło całej koalicji. Dopiero kiedy aljanci zorganizowali u siebie własny, niezależny przemysł chemiczny mogli dorównać Niemcom i zwycięsko zakończyć wojnę, a zarazem zapewnić sobie na lata pokoju większą, niż to dotąd było, niezależność ekonomiczną od niemieckiego przemysłu chemicznego.

W Polsce porozbiorowej przemysł chemiczny, w nowoczesnym zrozumieniu, nie istniał prawie zupełnie, jakkolwiek były naturalne warunki jego rozwoju. Dziś dopiero w wolnej Polsce, kiedy znikły rządy zaborcze, które dotychczas umyślnie stawiały przeszkody powstaniu rodzimego przemysłu chemicznego, mamy możliwość rozbudowy tego przemysłu tak, by zabezpieczyć sobie w ten sposób nie tylko ekonomiczną niezależność od państw bogatszych, ale ugruntować byt państwowy wywalczony bohaterskim wysiłkiem narodu. Bez przemysłu chemicznego bowiem, bez własnych fabryk środków wybuchowych, gazów bojowych, a dalej bez fabryk nawozów sztucznych, hut żelaznych i tych wszystkich wytwórni, które produkują surowce dla tamtych fabryk nie można marzyć o obronie granic naszych w chwili odwetu potężnych sąsiadów.

Stworzenie i planowa rozbudowa niezależnego przemysłu chemicznego opartego o własne surowce, to postulat pierwszorzędnej wagi dla naszego bytu samodzielnego.

Aby ten cel osiągnąć, potrzeba nam twórczo czynnych, wykwalifikowanych chemików-technologów, którzy by potrafili organizować i prowadzić fabryki chemiczne. Dalej trzeba nam własnych metod fabrykacji, zastosowanych do naszych specjalnie warunków, do naszych surowców, naturalnych skarbów mineralnych naszej ziemi, a nie metod obcych dla obcych warunków opracowanych, częstokroć wprost nam niedostępnych. Wreszcie potrzeba nam czynnika organizującego, któryby baczył na to, aby powstały u nas wytwórnie wzajemnie się uzupełniające, aby ogromny obszar rozmaitych gałęzi przemysłu chemicznego nie wykazał luk, które w razie odcięcia dowozu jakiegoś surowca spowodować by mogły przymusową beczynność innych działów przemysłu, stawiając nas w położeniu bez wyjścia.

Otóż stworzenie u nas tych, koniecznych dla rozwoju przemysłu, warunków ma na celu „Chemiczny Instytut Badawczy“ w Polsce. Stowarzyszenie to zostało założone we Lwowie jeszcze w roku 1916, pod nazwą Instytutu Badań Naukowych i Technicznych „Metan“, jako placówka dla technologicznej pracy twórczej na wzór zagranicznych instytutów badawczych, a to dzięki staraniom grona ludzi, którym leżała na sercu sprawa ekonomicznego uniezależnienia kraju. Instytucja ta w ciągu lat rozwija się coraz pomyślniej, rozwiązuje szereg pierwszorzędnych zagadnień dla przemysłu chemicznego a realizując swe wynalazki zdobywa coraz szersze podstawy finansowe do dalszej pracy. Wychodząc z założenia, że dochody z pracy tego rodzaju powinny być obracane tylko na dalszy rozwój instytucji, kierownicy „Metanu“ proponują przemianę tej spółki na stowarzyszenie o celach wyłącznie społecznych, którego dochody mają być całkowicie obracane na dalszy jego rozwój. W dniu 24. marca, 1922 udziałowcy spółki „Metan“ uchwalają, za skromnem stosunkowo odszkodowaniem, oddać cały majątek spółki i jej dotychczasowy dorobek, wyrażający się przeszło stu patentami, na rzecz nowopowstającego „Chemicznego Instytutu Badawczego“.

Zarząd Instytutu stanowi Wydział Czynny, wybrany przez Walne Zgromadzenie członków rzeczywistych. Rolę rady opiekuńczej spełnia Kuratorium, w skład którego weszły następujące osoby:

Inż. Czesław Benedek, Naczelnik Wydziału Min. Przemysłu i Handlu w Warszawie.

Franciszek Brugger, przemysłowiec w Warszawie.

Inż. Gabriel Narutowicz, Minister Rob. Publ. w Warszawie.

Dr. Stefan Ossowski, Minister Przemysłu i Handlu w Warszawie.

Dr. Stanisław Pilat, Generalny Dyrektor Rafinerji w Jedliczach.

Inż. Włodzimierz Płużański, Naczelný Dyrektor Ski Akc. „Przemysł Chemiczny w Polsce“ w Zgierzu.

Inż. Władysław Sikorski, Gen. por. Szef Sztabu Gen. w Warszawie.

Kazimierz Sosnkowski, Gen. por. Minister Spraw Wojsk. w Warszawie.

Inż. Władysław Szajnok, Dyr. Ski „Gaz Ziemny“ we Lwowie.

Dr. Jan Zawidzki, Profesor Politechniki w Warszawie.

Prócz członków rzeczywistych, w których skład wchodzi założyciele i członkowie przybrani, którymi mogą być osoby zasłużone około rozwoju przemysłu i nauki, posiada nowa instytucja t. zw. członków wspierających. Członkowie ci opłacają na rzecz instytutu składki, które ustalono na rok 1922 w następującej wysokości:

dla osób fizycznych:

wkładka roczna od 10.000 Mk.

wkładka wieczysta, jednorazowa od . . 500.000 Mk.

dla osób prawnych (instytucji, towarzystw przemysłowych i t. p.):

wkładka roczna poczynszy od 200.000 Mk.

Członkowie wspierający otrzymują bezpłatnie periodyczny drukowany organ stowarzyszenia, gdzie będą wymienione ich nazwiska i wysokość wpłaconych wkładek; organ ten informuje o działalności Instytutu. Poza tem uczestniczą członkowie w Dorocznym Zjeździe Instytutu, przyczyniając się w ten sposób nietylko materialnie do urzeczywistnienia celów przyświecających instytucji, ale również szerząc w naszym społeczeństwie zrozumienie, jak ważnym postulatem dla bytu samodzielnego Polski jest rozbudowa jej przemysłu chemicznego.

Dyrektor Instytutu:

Prof. Ignacy Mościcki.

Do

„CHEMICZNEGO INSTYTUTU BADAWCZEGO”

L w ó w

ul. Leona Sapiehy 3.

Niniejszem zgłaszam przystąpienie na członka wspierającego stowarzyszenia: „Chemiczny Instytut Badawczy” z wkładką roczną Mk.

z jednorazową wkładką wieczystą Mk.

Proszę o nadesłanie statutu stowarzyszenia.

Proszę o stałe nadsyłanie czasopisma fachowego p. t. „Przemysł Chemiczny”.

(Żądane uprasza się podkreślić).

..... dnia 1922 r.

Czytelny podpis:

Adres:

30
43